

na Pohorju opazoval samca triprstega detla med krmljenjem mladiča. Ta se je ves čas opazovanja tesno držal samca in mu med prehranjevanjem sledil po deblih suhih smrek *Picea abies*. Detla sta se zadrževala v smrekovem gozdu, ki ga je prejšnjo zimo prizadel močan žledolom s še vedno dobro vidnimi posledicami. Večina dreves je bila brez vrhov, mnoga so se tudi vidno sušila. Opazovanje kaže na pozno gnezditve triprstega detla na Pohorju. Če upoštevamo, da so mladiči triprstega detla od staršev odvisni še 1 do 2 meseca zatem, ko zapustijo duplo [PERRINS, C. (1998): The Complete Birds of the Western Palearctic on CD-ROM. – Oxford University Press, Oxford], se je v tem primeru to zgodilo najbolj zgodaj v začetku julija. O poznem gnezdenju triprstega detla je poročal že M. Perušek [PERUŠEK, M. (2004): Triprsti detel *Picoides tridactylus*. – *Acrocephalus* 25 (122):164].

Luka Božič, Kamenškova 18, SI-2000 Maribor, Slovenija, e-mail: luka.bozic@dopps-drustvo.si

ŽALOBNA SINICA *Parus lugubris*

Sombre Tit – 1 individual observed on 3 Apr 2004 near Zazid (UTM VL13, Kraški rob, SW Slovenia) in a thermophilous forest (*Fraxinus ornus*, *Quercus pubescens*) – a very rare record for this breeder of Slovenia

Opoldne 3.4.2004 sem na napol zaraščenem travniku nad Zazidom s teleskopom sistematično pregledoval steno Jampršnika. Med pregledovanjem sem tik za sabo zaslišal čopasto sinico *Parus cristatus*. Ker te vrste v termofilnem gozdu malega jesena *Fraxinus ornus* in puhastega hrasta *Quercus pubescens* nisem vajen, me je zanimalo, ali je sama. Razen plavčkov *Parus caeruleus* pa nisem opazil ničesar drugega. Čez kako minuto sem opazil večjo sinico, ki je stikala za hrano ob vznožju dreves in na nizkih vejah. Bila je žalobna sinica. Po obarvanosti je še najbolj spominjala na močvirsko sinico, z bistveno razliko v obarvanosti glave in grla. Če bi za močvirsko sinico lahko rekli, da ima črno kapico na beli glavi in majhen črn slinček, je črnina pri žalobni sinici tako obsežna, da bi rekli ravno obratno. Zanimivo je bilo, da se je vedla popolnoma neteritorialno, saj se v okoli 50 metrih svoje poti ni oglasila niti enkrat. Podobno izkušnjo o težki opaznosti vrste sta imela tudi Andrej in Jernej Figelj, ki sta leta 2002 žalobno sinico opazovala slab kilometer stran, na robu Lipniške planote (A. FIGELJ & J. FIGELJ *ustno*). Žalobna sinica je še vedno ena najbolj skrivnostnih gnezdil Slovenije, redko opazovana tako v preteklosti kot danes [GEISTER, I. (1993): Kaj pravijo zgodovinski

in sodobni viri o nekaterih redkih in vprašljivih gnezdilkah Slovenije. – *Acrocephalus* 14 (58/59): 83–96; Božič, L. (2001): Seznam ugotovljenih ptic Slovenije s pregledom redkih vrst. – *Acrocephalus* 22 (106/107): 115–120]. Podatek je potrdila Nacionalna komisija za redkosti.

Tomaž Mihelič, Št. Jurij 125, SI-1290 Grosuplje, Slovenija, e-mail: tomaz.mihelic@dopps-drustvo.si

ČRNOČELI SRAKOPER *Lanius minor*

Lesser Grey Shrike – 11 individuals (2 families with fledged young among them) observed on 6 Aug 2004 at Šentjernejsko polje on the Krka river plains (UTM WL28, E Slovenia)

Šentjernejsko polje na Krški ravnini je mozaična kulturna krajina, kjer so še vedno ohranjene strukture in elementi, kakršni so ekstenzivni travniki, omejki in visokodebelni sadovnjaki. Dne 6.8.2004 sva s Cvetko Marhold med censusom zlatovranke temeljito prečesala celotno območje, vendar te ptice nisva našla. Vedela sva, da lahko med iskanjem zlatovranke pričakujemo tudi kakšno drugo zanimivo vrsto, na primer črnočelega srakoperja, ki se na tem območju pojavlja [HUDOKLIN, A. & ŠERE, D. (1996): Zanimiva opažanja ptic ob reki Krki. – *Acrocephalus* 17 (78/79): 169–171] in v zadnjem času tudi gnezdi (A. HUDOKLIN *pisno*). Kljub temu sva bila presenečena, saj sva ta dan na območju opazovala kar 11 črnočelih srakoperjev. V Sp. Družinski vasi, na levem bregu Krke, se je na košenem travniku hranila družina (3 os. – 1 ad. in 2 imm.). V Čadražah je 1 odrasel črnočeli srakoper sedel na žici nad koruznim poljem. V Gomilicah so se trije odrasli osebki hranili nedaleč vsaksebi na kompleksu travnikov med D. Vrhpoljem in Gorenjo staro vasjo. Plen so lovili na ravno pokošenem travniku, praktično med nogami sedmih 7 belih štorkelej *Ciconia ciconia*, ki so prav tako izkoristile bogato ponudbo hrane. Med njivami in travniki na polovici poti med Šentjakobom in Grobljem pri Prekopi je družina (3 os. – 2 ad. in 1 imm.) skupaj sedela na žici, naprej pri vasi Groblje pri Prekopi pa je še 1 odrasel srakoper sedel na žici nad koruznim poljem. Vsekakor vzpodbudno, če vemo, da v večjem delu Evrope njegova populacija številčno upada in se njegov areal krči [BIRDLIFE INTERNATIONAL/EUROPEAN BIRD CENSUS COUNCIL (2000): European bird populations: estimates and trends. – BirdLife International, Cambridge]. Tudi v Sloveniji mu ne kaže najbolje. Zadnji potrjeni gnezdenji v SV Sloveniji sta bili leta 1996 v Vukovskem dolu in leta 1997 na Jereninskem vrhu v Slovenskih goricah

(F. BRAČKO *pisno*). Pred 150 leti je bil v okolici Celja in Maribora pogosta gnezdilka [SEIDENSACHER, E. (1864): Mittheilungen des naturwissenschaftlichen Vereines für Steiermark. – Naturwissenschaftlichen Verein in Steiermark, Graz; REISER, O. (1925): Die Vögel von Marburg an der Drau. – Naturwissenschaftlichen Verein in Steiermark, Graz].

Damijan Denac, Gorkičeva 14, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: damijan.denac@nib.si

KRIVOKLJUN *Loxia curvirostra*

Common Crossbill – at least 7 individuals from a flock of these birds dived into the high mountain lake Jezero pri Ledvici (1850 m a.s.l., UTM VM03, Julian Alps, NW Slovenia) on 13 Oct 2004, when visibility was very low (around 20 m)

Dne 13.10.2004 smo opravljali limnološke raziskave na Jezeru pri Ledvici v dolini Triglavskih sedmerih jezer (1850 m n.v., UTM VM03, Julijske Alpe). Vidljivost je bila zaradi goste megle zelo slaba, približno 20 m. Temperatura zraka je bila približno 0°C in vode 5°C. Nad jezero je priletela jata krivokljunov, od katerih je vsaj 7 osebkov strmoglavilo v vodo, pri čemer jih je večina poginila. Ni jasno, zakaj so krivokljuni strmoglavili v vodo, a verjetno je bil pojav povezan tudi z zelo slabo vidljivostjo.

Andrej Kapla, Cesta Hermana Debelaka 21, SI-1430 Hrastnik, Slovenija, e-mail: trechus@volja.net

HRVAŠKA / CROATIA

KRAGULJ *Accipiter gentilis*

Goshawk – 1 individual flying over Zeča hill on the island of Korčula (UTM XH65, S Dalmatia) on 27 Apr 2004

Dne 27.4.2004 se je skupina za ptice v okviru biološkega tabora na Korčuli v južni Dalmaciji odpravila na vrh hriba Zeča. Tam nas je v nizkem letu preletel odrasel kragulj. Sledili smo mu, dokler ni izginil za naslednjim hribom. D. Rucner kragulja za Korčulo ne omenja [RUCNER, D. (1998): Ptice hrvatske obale Jadrana. – Hrvatski prirodoslovni muzej, Ministrstvo razvitka i obnove, Zagreb], pač pa je skupino kraguljev na bližnjem Pelješcu opazoval B. Rubinič [RUBINIČ, B. (2001): Kragulj *Accipiter gentilis*. – Acrocephalus 22 (106/107): 130].

Dejan Bordjan, Ulica 8. februarja 50, SI-2204 Milklavž, Slovenija, e-mail: dejanonih@email.si

JUŽNA POSTOVKA *Falco naumanni*

Lesser Kestrel – at least 2 individuals observed on 26 Apr 2004 in the company of 2 Common Kestrels *Falco tinnunculus* near Lumbarda on Korčula Island (UTM XH75, S Dalmatia)

Dne 26.4.2004 smo se z ornitološko skupino, ki se je udeležila biološkega tabora na Korčuli v južni Dalmaciji, odpravili proti rtu Ražnjic. Blizu Lumbarde sem na steblikah trstike opazil štiri postovke, vendar sta bili dve med njimi občutno manjši. Prva ptica je imela v celoti sivo glavo, rjav hrbet brez pik, prsi pa na redko posuta z majhnimi pikami. Kremplje na nogi je imela svetle. Tudi druga ptica je imela svetle kremplje in prsi na redko posuta spikicami. Glavo je imela rjavkasto in brez temnega brka, značilnega za postovko. Imeli smo opravka s parom južnih postovk in parom navadnih postovk *Falco tinnunculus*. Vse štiri ptice so vzletele in tudi v zraku je bila močno opazna razlika v njihovi velikosti. Potem ko je naša skupina nadaljevala pot, smo se še enkrat ozrli proti postovkam. Tokrat smo opazili skupino šestih postovk, ki so letele proti bližnjemu grebenu. Zaradi velike razdalje nismo mogli ugotoviti, ali gre za južne. Ker sta obe navadni postovki ostali v bližini in ker so južne postovke znane po druženju v jate, je verjetno, da je bilo vseh šest postovk, ki so odletele, južnih. Gre za zanimive spomladanske podatke, saj južna postovka na Hrvaškem velja za izumrlo gnezdilko [BIRDLIFE INTERNATIONAL (2004): Birds in Europe: population estimates, trends and conservation status. – BirdLife Conservation Series No. 12, BirdLife International, Cambridge].

Dejan Bordjan, Ulica 8. februarja 50, SI-2204 Milklavž, Slovenija, e-mail: dejanonih@email.si

RDEČEGRLA CIPA *Anthus cervinus*

Red-throated Pipit – 1 individual in summer plumage in flock of Yellow Wagtails *Motacilla flava* in wet meadow near Velo blato (UTM WK10, Pag Island, N Dalmatia) on 15 May 2004

Dne 15.5.2004 sem v popoldanskih urah opazoval ptice na Velem blatu na otoku Pagu. Na bližnjem vlažnem pašniku se je prehranjevala skupina kakih 20 rumenih pastiric *Motacilla flava*, med njimi pa je za hrano stikala rdečegrla cipa. Grlo in prsi opazovane ptice so bili že značilno blago rožnato obarvani, tako da s pravilno determinacijo ni bilo težav. Zgornja stran ptice je delovala precej temno, trtica pa je bila značilno progasta, kar je posebnost te vrste. Cipa